

Nelly den Os

wethouder *Gemeente Lelystad*

OP ZOEK NAAR HET EI VAN COLUMBUS

Hoe leveren gemeenten goede zorg aan burgers? Wat is eigenlijk goede zorg? Hoe voeren we al onze Rijksopdrachten uit binnen de bijbehorende financiële middelen? En hoe voorkomen we dat burgers hulpafhankelijk worden? We zijn op zoek naar het ei van Columbus. Gemeenten zijn aan zet, maar de speelruimte is afhankelijk van de luimen van het Rijk. Een continue stroom van wijzigende wet- en regelgeving grijpen gemeentebesturen naar de keel. Ook door de knellende combinatie van bezuinigingen en stijgende hulpvraag.

De dieperliggende oorzaak
Gelukkig hebben we veel geleerd in de vier jaar na de overheveling van jeugdhulp naar de gemeenten. De werkelijke oplossing in een gezin wordt niet gevonden in het bestrijden van een gedrags-symptoom. De werkelijke oplossing vind je in de achterliggende oorzaak, zoals armoede, geen woonplek of een vechtscheiding. Door in te grijpen in de oorzaak krijgen we zicht op echte oplossingen.

We kijken steeds beter dwars door domeinen heen. Dit vraagt veel van wethouders met portefeuille-verdelingen die doorlopend met elkaar in verbinding staan. Hetzelfde geldt voor ambtenaren met beleidsterreinen die op papier gescheiden zijn, maar in de praktijk vol afhankelijkheden. En voor uitvoerende instanties die steeds meer moeten samenwerken. De dieperliggende oorzaak valt nooit in je eentje te achterhalen. Het vraagt altijd om een gezamenlijke oplossing; een titanenklus.

Ketensamenwerking wordt ingeruild voor een netwerkbenadering. Er is meer oog voor de soms averechtse uitwerking van hulpverlening op eigen kracht. Zelfbepaling wordt in ere hersteld. Kunnen we dit verbinden met zakelijkheid binnen het hulpgeverschap? We willen immers voorkomen dat een volgende hulpvrager op een eindeloze wachtlijst wordt geparkeerd.

Danish Design

Mooi hoe in Kopenhagen die zelfstandigheid gestimuleerd wordt. Kleine gemeentelijke teams met grote beleidsvrijheid stimuleren normalisering. Ze zoeken met de burger naar waar de problemen zijn oorsprong vinden. Ze geven hulp gericht op het herwinnen van grip op het eigen leven. Een weduwnaar leert koken en de wasmachine bedienen. Een werkeloze krijgt sollicitatietraining én een net pak. In het Deense systeem gaat weliswaar meer geld om dan bij ons, maar hun aanpak leert ons hoe iemand met eigen kracht een normaal leven kan leiden. Het helpt om ondersteuning te vinden die zelfstandigheid stimuleert en de afhankelijkheid vermindert. Misschien is het niet het ei van Columbus, maar wel het beroemde "Danish Design". ◦

"Er is meer oog voor de soms averechtse uitwerking van hulpverlening op eigen kracht. Zelfbepaling wordt in ere hersteld."